

לזכרה של אסתר שפירי-מלמד ז"ל

דה ברפת והתמידה בעבודתה זו במשך 35 שנים רצופות.

במשך 35 שנים רצופות, לילה-לילה, בימי חול ובשבת ובחג, בקיץ ובחורף, גשם בחורף, קמה לחלוב את הפרות. ולא תמיד היה כביש עד לרפת, ולא תמיד היה חשמל, ולא תמיד היו מגפיים, ולא תמיד היתה מקלחת חמה ע"י הרפת בשביל להדיף את ריח הזבל.

בקטנות התחילה, בפרות ספורות דלות תנור בה, והרבה עברו על הענף משברים ומחלות, קדחת, שחפת ומחלת ההפלה וכל מרעין ביי שין, שלא פעם העמידו את הענף במצב של "להיות או לא להיות". ונוסף לזה אי-רצון של חברים, לעבוד בענף "מלוכלך" זה, הקושר את העובד כל כולו ומעסיק אותו בימים ובלי לות, בשבתות ובחגים, כשכל החברים חפ-שים. והיא כמעט היחידה שהתמידה בעקשנות ובהתמדה עד שהענף יצא לדרך המלך — רפת מודרנית, חליבה ממוכנת ובעיקר פרות רבות, יפות ובריאות, שופעות תנובה רבה.

אמיצה, מלכה, זקופה, קליאופטרה — מע-טים יזכרו את שמות אימהות הרפת שהיא הת-חילה לטפל בהן בהיותה צעירה ובהיות הפרות צעירות... מהן הספיקה לגדל אולי למעלה מעש-רה דורות. ותוך כדי זה גידלה גם שני דו-רות לעצמה — בנים ונכדים, כן ירבו!

ועוד כוחה עמה, והיתה ממשיכה גם הלאה, לו היה נדרש, לקום לילה-לילה לחליבה. אלא שבינתיים הוכנס המיכון ברפת ומכון החליבה תפס את עבודת החליבה ביד.

ענף הרפת שהיה הרבה שנים רובו בידי חברות, נעזב לאט-לאט על ידיהן ועכשיו נעזב על ידי הרפתנית האחרונה.

ועכשיו כשעזבה את עבודתה רבת השנים ברפת ועברה למקצוע אחר, יש רצון וצורך נפשי לגשת ללחוץ את היד העמלנית, ולאמור: ישר כוחך! בזכותך ובשכמותך כנרת קיימת.

יש"י

(מתוך עלון כנרת 7.10.1956)

בכ"א אדר ב' תשכ"ז נסתלקה אסתר, אחת הנאמנות והמתמידות בבוקרי ישראל. הננו מביאים להלן דברים לזכרה שנתפרסמו בעלון קבוצת כנרת ליום השלושים, וכן מכתבה של אסתר לקבוצה מערש הדווי.

"המוהיקני האחרון"

לאסתר — בסיימה את עבודתה ברפת.

ב"זמנים מודרניים" אלה בקבוצה, כשמספר החברות העובדות בענפי המשק — ילד יספור. כשחברות צעירות מבררות להן מקצוע נקי ונאות, עבודה שאינה מחייבת להיות עסוק בער-בים ובלילות ושאינה קושרת. כשאימהות רוי צות שבנותיהן תהיינה לפחות בעלות מקצור עות "אינטליגנטיים" — מורה, גננת, אם לא רקדנית או מוסיקאית... כשהעבודה ברפת אינה יכולה להסתדר, אלא ב"גיוס-חובה", לשנה אחת — ורק לגברים —

בימים אלה קשה להבין, וברבות הימים ייהפך הדבר לאגדה ממש, איך בחורה צעירה ורעננה באה לכנרת ומיד לבואה נכנסה לעבו-

מכתב מבית החולים

לחברים ולילדים בביתי — כנרת, שלום רב!
עברו כבר חמישה חדשים מאז הייתי בפעם האחרונה בבית, יש הרבה זמן לחשוב ותמיד חבל לי שאין לי כושר־ביטוי מספיק בשביל להתחלק, ולו רק בכתב, עם חברים על כל מה שנשחל בחוט המחשבות והזכרונות. ואם כי המרחק הגיאוגרפי בינינו נראה לי רב, — אני כאילו נמצאת בבית וחיה את כל הנעשה בבית, גם במשק וגם בחברה וזה — הודות למכתבים, שאני מקבלת. ואם נגזר עלי להיות זמן כה רב מחוץ לבית — טובה ההרגשה, שיש לי בית חם ודואג, ואני יודעת לחוש דבר זה מכל קטן וגדול, הבא מן הבית, אם זה מתבטא פעם בעציו, שנשלח באהבה או במשלוח ממתקים לט"ו בשבט, או בביקור של חבר המזדמן כאן, ורגש של תודה עמוקה בליבי לכל אחד ואחד.

לרפתנים — הרבה ברכות עם הגיע תנובת החלב ל־7,000 ליטר ביום!

ושוב גל של זכרונות פוקד וכבסרט־נע עובר וות לעיני השנים הרבות שנתתי בהן אני את חלקי בעבודה ברפת. יתכן שהיו אלה שנים לא קלות, אבל בזכרון נשאר תמיד הנעים והטוב וזוהי אולי המעלה הגדולה.

עוד זכור לי, איך חגגנו את ההישג ברפת, כשהגענו לתנובה יומית של 500 ליטר חלב ואחרי זה — של 750 ליטר ושל 1,000 ליטר ביום. השתדלנו תמיד לשתף את החברים כולם בשמחת ההישג ברפת, היינו מציינים את ההישג בכל פעם בחדר האוכל ברוב עם, בהשתתפות כל החברים בארוחה חגיגית על טהרת מאכלי־חלב.

ובדיוק עשר שנים אחרי ההישג של 1,000 ליטר תנובה יומית הגענו בתש"ב, חורף 1952 לשיא חשוב מאוד באותם הזמנים — תנובה של 2,000 ליטר ביום. שמחת ההישג היתה ניכרת בכל הקבוצה. שמח איתנו בן־ציון ז"ל, שכ"כ ידע מאין כמוהו לשמוח על כל התקדמות חשובה במשק, וידו היתה רבה בהקמת הרפת הגזעית וגם עבד הרבה שנים ברפת.

בחדר האוכל (חדר האוכל הקודם) התקיימה מסיבה חגיגית, כולה מתוצרת חלב בשפע. לכבוד המאורע חילקו לכל החברים שעבדו ברפת תעודות קרן קיימת על נטיעת עצים ביער ההסתדרות של הקק"ל על שם כל חבר — רפתן. כמות העצים, כמספר שנות עבודתו ברפת. וחולקו גם תעודות נטיעה ע"ש ילדי־רפתנים, שהגיעו לגיל העבודה.

וזכרת אני, כמה הייתי מאושרת, שברשימת עובדי הרפת ומקבלי התעודה נכלל גם בני, וכמה טוב ונעים היה לעבוד במחיצת הילדים, שהיו מאושרים שנותנים להם לחלוב פרה.

טוב היה, לו גם עכשיו, למרות שהענפים התרחבו והתפתחו. היינו משתדלים שהציד בור ידע יותר מהנעשה בענפים. ומתאים וטוב היה, לו לכבוד ההישג של 7,000 ליטר החלב — שיא, שבוודאי יש מעט משקים בארץ, שהגיעו אליו — תוקדש לפחות קבלת־שבת אחת. וברכות חמות לכם, הבנים, המתמסרים לפיתוח הרפת. אני בטוחה, שכבר יש לכם סיפוק מעבודתכם ועוד תרגישו בזאת, כשתגיעו לגילי ותתמסרו לזכרונות. יישר כוחכם, יקירים!

ובעיקבות הרשימה, שקראתי ב„איגרת" על ידיך — שותפי בעבודה הרבה שנים מאיר פנס: הרבה זכרונות משותפים על עשרות שנות עבודה ביחד ברפת מלווים אותנו. יש הרבה ללמוד מדרך־חייו של מאיר. אין ברכה יותר טובה, מאשר האפשרות להמשיך לעבוד בענף, בו הושקעו השנים היפות — הצעירות. וטובה ההרגשה, שעוד עכשיו יום עבודתו הוא פורה ויעיל. ויש גם ללמוד מדרכו של מאיר, שידע בזמן להעמיד את עצמו קצת בצד ולתת לבנים לפרוש את כנפיהם ולגלות את יוזמתם וכוחם בפיתוח הענף.

יישר כוחך, מאיר, ותזכה לעוד הרבה שנים בריאות ויעילות בעבודתך.

עדיין אני מקווה, שעוד יבואו ימים יותר טובים ועוד אזכה לראות את כולכם בשובי הביתה.

איתכם כתמיד אסתר